

BESLUT

2016-01-25

Dnr: 15/02658

SAKEN

Nordegren & Epstein, P1, 2015-10-06, inslag om ett klädmärke; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget handlade om att klädföretaget American Apparel hade ansökt om konkursskydd. I inslaget sa programledarna bland annat följande.

(Pgl 1) – Det här, de har några butiker i Stockholm. Och de, och de vad jag kommer ihåg, och de, det har varit mycket diskussions kring deras, som några menar, sexistiska reklam. (Pgl 2) – Alltså, jag är inte alls förvånad över att det blir konkurs. Det är ganska fula kläder av dålig kvalitet. Det står jag för. (Pgl 1) – Jaha, jag har aldrig varit inne i affären.

Programledarna sa därefter att klädföretagets vd hade blivit avskedad för att försäljningen hade minskat. Sedan sades följande.

(Pgl 1) – Men men du menar att alltså att det här är, att de är värda det? (Pgl 2) – Det är min bedömning... (Pgl 1) – De har ingen plats på... (Pgl 2) – Men det säger jag som konsument för jag tycker att de har också haft en i många fall lite dålig personalpolitik. Och ibland kommer ett resultat av detta.

Därefter intervjuade programledarna en advokat som specialiserat sig på insolvensrätt.

ANMÄLAN

En anmälare anser att uttalandena ”fula kläder av dålig kvalitet” och ”dåliga personalpolitik” borde fått bemötas av företrädare för klädföretaget. Att klädföretaget inte var närvarande eller gavs möjlighet till kommentar var enligt anmälaren klandervärt.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför i huvudsak följande.

Nordegren & Epstein är ett dagsaktuellt, underhållande och kommenterande radioprogram där programledarna diskuterar olika frågor med varandra och med inbjudna gäster, gräver djupare i vissa ämnen och uppmärksammar frågor de själva får kring aktualiteter. Under hela programmet är tonen ledig med ett personligt, reflekterande och spontant programledarskap. *Nordegren & Epstein* har sänts i många år och formatet är därmed väl känt för lyssnarna. Kravet på opartiskhet ställs lägre i program av underhållningskaraktär. Enligt SR är lyssnarna väl bekanta med programledarnas spontana och ibland tillspetsade formuleringar. De har en kommenterande roll med ett personligt och inte sällan lätt ironiskt anslag. Granskningsnämnden har i sin praxis ansett att detta ger ett visst utrymme för värderande omdömen.

Butikskedjan American Apparel hade ansökt om konkursskydd. För att ta reda på vad det innebär intervjuades en specialist på insolvensrätt. Denne berättade vad ett konkursskydd innebär och hur amerikansk och svensk lagstiftning skiljer sig åt på området. I inledningen till inslaget pratade programledarna om att företaget uppmärksammats bland annat för sin reklam. I samband med detta kom den ena programledaren spontant med de anmälda uttalandena som en möjlig förklaring till varför klädföretaget nu närmat sig konkurs.

Redaktionen fick kontakt med en representant för klädföretaget via mejl dagen efter och erbjöd då bolaget att ge sin syn på saken vid ett intervjutillfälle. Detta angavs också i följande program. Redaktionen fick dock aldrig svar på om erbjuden tid passade, trots påminnelse, och någon intervju kunde därför inte genomföras. SR har således gjort rimliga ansträngningar för att få en kommentar från det amerikanska bolaget.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller

kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag. Att en part vägrar att medverka hindrar inte att ett program eller inslag sänds. Om möjligt bör i sådana fall den kritiserades uppfattning redovisas på något annat sätt.

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att *Nordegren & Epstein* är ett lättare underhållningsprogram där programledarna bland annat kommenterar aktuella händelser. Programledarskapets personliga ton – som får anses vara känd för lyssnarna – ger ett visst utrymme för värderande omdömen. Även med beaktande av detta anser dock nämnden att den ena programledarens uttalanden om klädföretagets kläder och personalpolitik var alltför värderande och gick utöver vad som kan anses förenligt med kravet på opartiskhet. Inslaget strider därför mot kravet på opartiskhet. Att SR erbjöd en representant för klädmärket att uttala sig dagen efter sändningen ändrar inte den bedömningen.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Nedjma Chaouche, Ulrika Hansson och Clas Barkman (skiljaktig) efter föredragning av Johannes Wik.

Den skiljaktiga meningen framgår av s. 4.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Johannes Wik

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten Clas Barkman var skiljaktig och ansåg att bedömningen borde ha följande lydelse.

Granskningsnämnden konstaterar att *Nordegren & Epstein* är ett lättare underhållningsprogram där programledarna bland annat kommenterar aktuella händelser. Programledarskapets personliga ton – som får anses vara känt för lyssnarna – ger ett visst utrymme för värderande omdömen. Även med beaktande av detta anser dock nämnden att den ena programledarens uttalanden om klädföretagets kläder och personalpolitik var värderande och utgjorde en brist i förhållandet till kravet på opartiskhet. Mot bakgrund av vad SR anfört om ett erbjudande till klädföretaget att ge sin syn på saken – och arten av kritik i de förhållandevis allmänt hållna uttalandena – kan nämnden inte finna att SR agerat i strid med kravet på opartiskhet.